

Obsah

Seznam použitých zkratek	13
Výklad vybraných pojmů použitých v knize	15
1. Úvodem	21
1.1 Lidé, příroda a zemědělství	22
1.2 Historie zemědělství ve zkratce	24
1.3 Současné konvenční zemědělství	27
1.4 Ekologické zemědělství	28
1.4.1 Konverze	30
1.5 Integrované zemědělství	31
1.6 Udržitelné hospodaření v krajině	32
1.6.1 Současný stav zemědělské krajiny v ČR	32
1.6.2 Cesty k udržitelnému zemědělství	33
1.7 Alternativní vize	35
1.7.1 Potravinová suverenita	36
2. Současné ekozemědělství v ČR	38
2.1 Základní principy a postupy ekozemědělství	38
2.1.1 Obsah pojmu ekozemědělství	38
2.1.2 Právní předpisy a dotační pravidla	40
2.1.3 Hlavní postupy biozemědělství	45
2.2 Než začnete farmařit	55
2.3 Zvláštní postupy přírodního farmaření	57
2.3.1 Biodynamické zemědělství	57
2.3.2 Homa zemědělství	62
3. Pěstování hospodářských plodin	65
3.1 Úvod	65
3.1.1 Tvorba výnosu	65
3.1.2 Výživa a hnojení rostlin v ekologickém režimu	66
3.1.3 Časový odstup při osévání	68

3.1.4 Zemědělské výrobní oblasti a podoblasti ČR	69
3.1.5 Minimalizační technologie	70
3.2 Polní plodiny	72
3.2.1 Běžné obilniny	73
3.2.2 Méně obvyklé (minoritní – staré a netradiční) obilniny	79
3.2.3 Pseudoobilniny	85
3.2.4 Luskoviny	87
3.2.5 Olejniny	91
3.2.6 Okopaniny	95
3.2.7 Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny (LAKR) . .	100
3.2.8 Přadné rostliny	114
3.2.9 Další speciální (technické) plodiny	116
3.2.10 Energetické rostliny	118
3.3 Zelenina	124
3.4 Ovocnářství ve větším měřítku	129
3.4.1 Úvod	129
3.4.2 Založení sadu	132
3.4.3 Založení a údržba nízkokmenného ovocného sadu . .	137
3.4.4 Založení vysokokmenného ovocného sadu	148
3.4.5 Skladování ovoce	155
3.4.6 Nejčastější choroby ovocných dřevin	157
3.4.7 Nejčastější škůdci ovocných dřevin	159
3.4.8 Plantáže drobného ovoce	160
3.4.9 Vinařství	162
3.5 Pěstování hub	169
3.5.1 Které houby pěstovat a jak na to	169
3.5.2 Pěstování límcovky obrovské	170
3.5.3 Pěstování hlívy ústříčné	170
3.5.4 Pěstování žampionů	172
3.5.5 Některé další druhy hub vhodné k pěstování	173
3.6 Lukařství a pastvinářství	174
3.6.1 Lukařství	174
3.6.2 Pastvinářství	182

4. Chov zvířat	190
4.1 Chov koní	190
4.1.1 Úvod	190
4.1.2 Každodenní péče o koně	192
4.1.3 Životní cyklus a zvyky koně	195
4.1.4 Nejčastější problémy a nemoci koní	196
4.2 Chov oslů	198
4.3 Chov krav	199
4.3.1 Založení chovu	199
4.3.2 Krmení krav	200
4.3.3 Nároky na ustájení a pobyt	201
4.3.4 Porod a odchov telat	201
4.3.5 Zdravotní problémy krav	203
4.3.6 Chov krav bez tržní produkce mléka (BTPM)	204
4.4 Chov ovcí	208
4.4.1 Co si rozmyslíme předem	208
4.4.2 Reprodukce ovcí	210
4.4.3 Výživa ovcí	214
4.4.4 Stříhání ovcí	217
4.4.5 Nemoci ovcí	218
4.5 Chov koz	219
4.5.1 Krmení	219
4.5.2 Ustájení	220
4.5.3 Reprodukce	221
4.5.4 Péče o kůzlata a jejich odchov	223
4.5.5 Dojení koz	224
4.5.6 Zdravotní problémy v chovu koz	225
4.6 Chov prasat	226
4.6.1 Úvod	226
4.6.2 Domácí chov prasete	227
4.6.3 Reprodukce a odchov selat	229
4.6.4 Nejčastější nemoci prasat	230
4.6.5 Parazitě prasat	231
4.7 Chov drůbeže	231

4.7.1 Krůty	232
4.7.2 Perličky	236
4.7.3 Japonské křepelky	239
4.8 Chov králíků	241
4.8.1 Základní podmínky pro chov králíků	241
4.8.2 Krmení králíků	244
4.8.3 Rozmnožování a odchov králíků	245
4.8.4 Vážná onemocnění králíků	248
4.9 Chov včel	250
4.9.1 Životní cyklus včel	251
4.9.2 Stanoviště a orientace úlů	252
4.9.3 Včelaření konvenční, přírodní, alternativní	253
4.9.4 Základní vybavení k chovu včel	256
4.9.5 Hlavní medonosné a pylonosné rostliny	258
4.10 Psi na farmě	259
4.10.1 Výběr vhodného psa	259
4.10.2 Krmení psa	260
4.10.3 Ubytování psa	262
4.10.4 Pes na zahradě	263
4.10.5 Pes na neoploceném pozemku	265
4.10.6 Využití psa na farmě	266
4.10.7 Zdraví psa	266
5. Permakulturní farma	269
5.1 Úvod	269
5.2 Voda na permakulturní farmě	271
5.3 Půda na permakulturní farmě	273
5.4 Zapojení zvířat	274
5.4.1 Pastevní systémy	275
5.5 Výnosy a hnojení	276
5.6 Jednotlivá řešení	277
5.6.1 Tvrdý sad	277
5.6.2 Bezorebné pěstování obilí	283
5.6.3 Holistic management (celostní řízení)	285

5.7	Příklady permakulturních farem	285
5.7.1	Mobilní farma podle Joela Salatina	285
5.7.2	Jedlý les podle Marka Sheparda	286
5.8	Design pozemku permakulturní farmy	287
5.8.1	Plánování produkce farmy	287
5.8.2	Postup designu farmy	289
5.9	Kombinace regenerativního zemědělství a běžného biozemědělství	294
5.9.1	Agrolesnictví	294
5.10	Veganská permakultura	298
5.10.1	Příklady farem hospodařících na veganských principech	303
6.	Sběr planých rostlin k jídlu	308
7.	Mokřady a vodní nádrže	316
7.1	Mokřady, jejich význam a využití	316
7.2	Historie a současnost využívání mokřadů	317
7.3	Běžně využívané bahenní a vodní rostliny	321
7.4	Rybníky a další vodní plochy	322
7.4.1	Úvod	322
7.4.2	Vodní plochy podle permakultury	323
7.4.3	Vodní dílo jako stavební a vodohospodářský objekt	327
7.4.4	Problém eutrofizace vod	328
7.5	Chov ryb	330
7.5.1	Kapr obecný (<i>Cyprinus carpio</i>)	330
7.5.2	Doplňkové druhy ryb	331
8.	Příklady dobré praxe	335
8.1	Mlýn Podhora	335
8.2	Bemagro	338
8.3	Statek Vartovna	343
8.4	Hospodářství Květosvěty	346
8.5	Pozemská zahrada	349
8.6	KomPot – Komunitní potraviny	352

8.7 Revitalizace zemědělské krajiny	353
8.8 Veselá biofarma	356
8.9 Zemědělský podnik Valtínov	358
8.10 Zahradnictví Filipov	360
8.11 Agrokruh	363
Seznam použité a doporučené literatury	364
O autorech encyklopedie	368
Rejstřík	370